

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του ν. 4334/2015 (Α΄ 80)»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων την 21.7.2015 και χαρακτηρίστηκε από την Κυβέρνηση ως κατεπείγον, όπως διαμορφώθηκε κατά την κοινή συνεδρίαση των Διαρκών Επιτροπών Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου και Κοινωνικών Υποθέσεων, αποτελείται από τρία (3) άρθρα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 προτείνονται εκτεταμένες τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (στο εξής, ΚΠολΔ).

α. Οι κυριότερες αλλαγές που προτείνονται με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο στο βιβλίο πρώτο του ΚΠολΔ («Γενικές Διατάξεις») είναι οι ακόλουθες:

- Προστίθενται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Ειρηνοδικείου οι διαφορές μεταξύ των ιδιοκτητών ορόφων ή διαμερισμάτων από τη σχέση της οροφκτησίας και οι διαφορές μεταξύ των διαχειριστών ιδιοκτησίας κατ' ορόφους και στους ιδιοκτήτες ορόφων και διαμερισμάτων που αφορούν κοινόχρηστες δαπάνες, εφόσον η αξία του αντικειμένου τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 20.000 ευρώ (άρθρο πρώτο παρ. 3 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 14 παρ. 1 ΚΠολΔ).

- Καταργούνται οι ρυθμίσεις του ΚΠολΔ περί δικολάβων (άρθρο πρώτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 16 ΚΠολΔ).

- Καταργείται η δυνατότητα άσκησης κύριας παρέμβασης σε στάδια του

δεύτερου βαθμού (άρθρο πρώτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 79 παρ. 1 ΚΠολΔ)·

- Καταργείται η υποχρέωση παράστασης με πληρεξούσιο δικηγόρο κατά την κατάρτιση έγγραφης συμφωνίας επί συναινετικού διαζυγίου (άρθρο πρώτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 94 παρ. 1 ΚΠολΔ)·

- Καταργείται η δυνατότητα δικαστικής παράστασης διαδίκου χωρίς πληρεξούσιο δικηγόρο στα ασφαλιστικά μέτρα συλλήβδην, και διατηρείται μόνον εφόσον εκτιμάται ότι είναι αναγκαία «για να αποτραπεί επικείμενος κίνδυνος (άρθρο πρώτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 94 παρ. 2 ΚΠολΔ)·

- Καθίσταται υποχρεωτική η κατάθεση προτάσεων στο Ειρηνοδικείο, εξαιρουμένων των υποθέσεων μικροδιαφορών, όπου διατηρείται ως δυνητική (άρθρο πρώτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 115 παρ. 3 ΚΠολΔ)·

- Καθίσταται υποχρεωτική η αναγραφή επί κάθε δικογράφου που υποβάλλεται σε δικαστήριο ή επιδίδεται σε διάδικο, του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) του υποβάλλοντος ή επιδίδοντος διαδίκου (άρθρο πρώτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 118 ΚΠολΔ)·

- Παρατείνεται κατ' αρχήν έως και την έκδοση αμετάκλητης απόφασης η ιδιότητα του δικαστικού πληρεξουσίου ως αντικλήτου για όλες τις επιδόσεις που αναφέρονται στη δίκη στην οποία είναι πληρεξούσιος (άρθρο πρώτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου - άρθρο 143 παρ. 1 ΚΠολΔ).

6. Οι κυριότερες αλλαγές που προτείνονται με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο στο βιβλίο δεύτερο του ΚΠολΔ («Διαδικασία στα πρωτοβάθμια δικαστήρια») είναι οι ακόλουθες:

- Καταργείται ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της απόπειρας συμβιβασμού των διαδίκων εκ μέρους του ειρηνοδίκη πριν από κάθε συζήτηση (άρθρο δεύτερο παρ. 1 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – προτεινόμενο να καταργηθεί άρθρο 208 ΚΠολΔ)·

- Η διαδικασία της πολιτικής δίκης διεξάγεται, κατ' αρχήν, δι' εγγράφων, και λαμβάνει χώρα βάσει συγκεκριμένων προθεσμιών (άρθρο δεύτερο παρ. 1 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρα 237 και 238 ΚΠολΔ)·

- Λαμβάνονται υπ' όψιν – σωρευτικώς με τα αποδεικτικά μέσα που πληρούν τους όρους του νόμου – και εκείνα που δεν τους πληρούν, υπό την επιφύλαξη των άρθρων 393 και 394 (άρθρο δεύτερο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 340 παρ. 1 ΚΠολΔ)·

- Αυξάνεται σε 30.000 ευρώ το όριο του μη επιτρεπτού της εμμαρτύρου απόδειξης (άρθρο δεύτερο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 393 παρ. 1 ΚΠολΔ)·

- Παρέχεται η δυνατότητα να εξετασθούν ως μάρτυρες και πρόσωπα που έχουν συμφέρον από τη δίκη (άρθρο δεύτερο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 400 ΚΠολΔ)·

- Τροποποιείται το ρυθμιστικό πλαίσιο για τις ένορκες βεβαιώσεις (άρθρο δεύτερο παρ. 3 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρα 421-424 ΚΠολΔ).

γ. Οι κυριότερες αλλαγές που προτείνονται με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο στο βιβλίο τρίτο του ΚΠολΔ («Ένδικα μέσα και ανακοπές») είναι οι ακόλουθες:

- Καταργείται η δυνατότητα προφορικής άσκησης ενδίκων μέσων κατά αποφάσεων ειρηνοδικείων (άρθρο τρίτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 498 παρ. 2 ΚΠολΔ)·

- Συντέμνεται η προθεσμία κλήτευσης διαδίκου πριν από τη συζήτηση ενδίκου μέσου, καθώς και άσκησης έφεσης ή αναίρεσης (άρθρο τρίτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρα 518 παρ. 2, 564 παρ. 2 και 3 ΚΠολΔ, αντιστοίχως)·

- Τροποποιούνται οι προϋποθέσεις του παραδεκτού της προβολής οψιγώνων πραγματικών ισχυρισμών στην κατ' έφεση δίκη (άρθρο τρίτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 527 ΚΠολΔ)·

- Προστίθενται δύο λόγοι αναίρεσης απόφασης ειρηνοδικείου (άρθρο τρίτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 560 ΚΠολΔ)·

- Καταργείται η υποχρέωση του εισηγητή υπόθεσης αρεοπαγίτη να συντάσσει και να καταθέτει στη γραμματεία του δικαστηρίου συνοπτική έκθεση επί της υπόθεσης, επανέρχεται δε η δυνατότητα ομόφωνης αποδοχής, από τριμελές συμβούλιο, προφορικής, ενώπιόν του, πρότασης του εισηγητή να απορριφθεί αναίρεση απαράδεκτη ή αβάσιμη (άρθρο τρίτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 571 ΚΠολΔ).

δ. Οι κυριότερες αλλαγές που προτείνονται με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο στο βιβλίο τέταρτο του ΚΠολΔ («Ειδικές διαδικασίες») είναι οι ακόλουθες:

- Η έκδοση διαταγής πληρωμής προϋποθέτει ιδιωτικού δικαίου διαφορά (άρθρο τέταρτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 623 ΚΠολΔ)·

- Παρέχεται η δυνατότητα για έκδοση διαταγής πληρωμής για πρόσωπα άγνωστης διαμονής που έχουν νομίμως διορισμένο αντίκλητο (άρθρο τέταρτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 624 παρ. 2 ΚΠολΔ)·

- Ορίζεται ότι η αναστολή της εκτελεστότητας διαταγής πληρωμής που εκδόθηκε κατά προσώπου με άγνωστη διαμονή ή με διαμονή ή έδρα στο εξωτερικό όσο διαρκεί η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής συμφώνως προς το άρθρο 632 ΚΠολΔ, δεν αποκλείει την λήψη ασφαλιστικών μέτρων συμφώνως προς το άρθρο 724 ΚΠολΔ (άρθρο τέταρτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 631 ΚΠολΔ)·

- Παρέχεται η δικονομική δυνατότητα σώρευσης της ανακοπής κατά διαταγής πληρωμής στο ίδιο δικόγραφο με την ανακοπή κατά της εκτέλεσης (άρθρο τέταρτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 632 παρ. 6 ΚΠολΔ)·

- Ορίζεται ότι, αν ο ανακόπτων δεν λάβει μέρος κανονικά στη δίκη, το δικαστήριο συζητεί την υπόθεση χωρίς αυτόν και απορρίπτει την ανακοπή (άρθρο τέταρτο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 632 παρ. 7 ΚΠολΔ).

ε. Οι κυριότερες αλλαγές που προτείνονται με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο στο βιβλίο πέμπτο του ΚΠολΔ («Ασφαλιστικά μέτρα») είναι οι ακόλουθες:

- Το δικαίωμα για την εξασφάλιση ή τη διατήρηση του οποίου δύνανται να διαταχθούν ασφαλιστικά μέτρα, μπορεί να αφορά και μέλλουσες απαιτήσεις (άρθρο πέμπτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 682 ΚΠολΔ)·

- Η προηγούμενη άδεια του υπουργού Δικαιοσύνης αφορά μόνο την εκτέλεση της απόφασης ασφαλιστικών μέτρων κατά αλλοδαπού δημοσίου (άρθρο πέμπτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 689 ΚΠολΔ)·

- Η άσκηση αγωγής για την κύρια υπόθεση καθώς και η προθεσμία άσκησης της ανήκει στην κρίση του δικαστηρίου που εκδικάζει την αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο πέμπτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 693 ΚΠολΔ)·

- Το δικαστήριο της κύριας δίκης έχει την ευχέρεια να μεταρρυθμίσει ή να ανακαλέσει την απόφαση επί της αίτησης των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρο πέμπτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 697 ΚΠολΔ)·

- Ορίζεται ότι ο δανειστής μπορεί, βάσει οριστικής δικαστικής απόφασης, να ζητήσει εγγραφή προσημείωσης υποθήκης και επιβολή συντηρητικής κατάσχεσης (άρθρο πέμπτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 724 ΚΠολΔ)·

- Οι διατάξεις της συντηρητικής κατάσχεσης εφαρμόζονται και στη δικαστική μεσεγγύηση (άρθρο πέμπτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 727 ΚΠολΔ)·

- Για την ικανοποίηση της αξίωσης προς απόδοση των προσωρινώς καταβληθέντων μπορεί να επιτραπεί και η κατάσχεση ακατάσχετων απαιτήσεων, στο μέτρο που αφορούν απαιτήσεις διατροφής συζύγου (άρθρο πέμπτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 730 ΚΠολΔ).

στ. Η κυριότερη αλλαγή που προτείνεται με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο στο βιβλίο έκτο του ΚΠολΔ («Διαδικασία εκούσιας δικαιοδοσίας») είναι η ακόλουθη:

- Ο καθορισμός γενικής καθ' ύλην αρμοδιότητας Μονομελούς Πρωτοδικείου (άρθρο έκτο παρ. 2 του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρο 740 παρ. 1).

ζ. Η κυριότερη αλλαγή που προτείνεται με το υπό ψήφιση νομοσχέδιο στο βιβλίο έβδομο του ΚΠολΔ («Διαιτησία») είναι η ακόλουθη:

- Η θέσπιση γενικής καθ' ύλην αρμοδιότητας Μονομελούς Πρωτοδικείου ως προς τον ορισμό διαιτητών και τα συναφή ζητήματα (άρθρο έβδομο του άρθρου 1 του νομοσχεδίου – άρθρα 878 επ.).

η. Το βιβλίο όγδοο του ΚΠολΔ («Αναγκαστική εκτέλεση») τροποποιείται προς τον σκοπό, ιδίως, του περιορισμού αφενός του αριθμού των ένδικων βοηθημάτων που μπορούν να ασκηθούν κατά τη διενέργεια των πράξεων της διαδικασίας εκτέλεσης, αφετέρου του χρόνου που απαιτείται για να ολοκληρωθεί η υλοποίηση των εκτελεστών τίτλων, διά της σύντμησης, κυρίως, των σχετικών προθεσμιών (λ.χ., τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του άρθρου 995 ΚΠολΔ).

Οι κυριότερες αλλαγές που προτείνονται εν προκειμένω είναι οι ακόλουθες:

- Ενώ το ισχύον σύστημα προβλέπει πλήθος ανακοπών και αναστολών, προτείνεται, εφεξής, τα παράπονα που αφορούν σε πλημμέλειες της διαδικασίας εκτέλεσης να ασκούνται αποκλειστικώς σε δύο διακριτά χρονικά σημεία, ένα πριν από τον πλειστηριασμό και ένα μετά τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Έτσι, με τα προτεινόμενα άρθρα 933, 934 και 937 ΚΠολΔ ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι όλες οι ανακοπές που αφορούν ενδεχόμενες πλημμέλειες από την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση μέχρι και τη δημοσίευση του αποσπάσματος της κατασχετήριας έκθεσης, πρέπει να ασκούνται μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε ημερών από την ημερομηνία της κατάσχεσης. Μέσα στην ίδια προθεσμία προβάλλονται και οι αντιρρήσεις που αφορούν την απαίτηση. Όταν επισπεύδεται κατάσχεση στα χέρια τρίτου, στην οποία επίσης ακολουθείται η προδικασία της σύνταξης και επίδοσης επιταγής προς εκτέλεση, το ανωτέρω χρονικό πλαίσιο επεκτείνεται μέχρι και την επίδοση του κατασχετήριου εγγράφου στον καθ' ου. Για όλες τις ενδεχόμενες πλημμέλειες που αφορούν την εγκυρότητα της τελευταίας πράξης της εκτέλεσης, η προθεσμία είναι τριάντα ημέρες, αφότου η πράξη αυτή ενεργηθεί, ενώ αν πρόκειται περί εκτέλεσης για την ικανοποίηση χρηματικών απαιτήσεων, η προθεσμία είναι τριάντα ημέρες από την ημέρα του πλειστηριασμού ή αναπλειστηριασμού, αν πρόκειται για κινητά, και εξήντα ημέρες αφότου μεταγραφεί η περίληψη της κατακυρωτικής έκθεσης, αν πρόκειται για ακίνητα. Στην ίδια προθεσμία των τριάντα ημερών ασκείται, σε περίπτωση άμεσης εκτέλεσης, και η ανακοπή κατά της επιταγής προς εκτέλεση.

- Προβλέπεται ρητώς ότι η άσκηση ένδικων μέσων δεν αναστέλλει την πρόοδο της εκτέλεσης, εκτός αν, μετά από αίτηση του ασκούντος το ένδικο μέσο, που μπορεί να υποβληθεί και αυτοτελώς, το δικαστήριο του ένδικου

μέσου διατάξει την αναστολή εκτέλεσης, με παροχή ή και χωρίς παροχή εγγύησης, εφόσον κρίνει ότι η ενέργεια της αναγκαστικής εκτέλεσης θα προξενήσει ανεπανόρθωτη βλάβη στον αιτούντα και πιθανολογεί την ευδοκίμηση του ένδικου αυτού μέσου. Στην περίπτωση αυτή, προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης αίτησης αναστολής ενώπιον του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η ανακοπή.

- Επανακαθορίζεται η σειρά κατάταξης των δανειστών στον πίνακα των γενικών προνομίων (άρθρο 975) και ορίζεται ότι οι απαιτήσεις του Δημοσίου από τον φόρο προστιθέμενης αξίας και τους λοιπούς παρακρατούμενους και επιρριπτόμενους φόρους με τις κάθε φύσεως προσαυξήσεις, τόκους και πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής που τις επιβαρύνουν, κατατάσσονται, εφεξής, στην τρίτη σειρά, αντί για τη δεύτερη σειρά του άρθρου 975 του ΚΠολΔ, και πριν από την ικανοποίηση των απαιτήσεων του άρθρου 976 (ειδικά προνόμια), όπως προβλέπεται σήμερα, συμφώνως προς το άρθρο 61 του ΚΕΔΕ.

- Καταργείται η ρύθμιση κατά την οποία η διαίρεση του πλειστηριάσματος σε ποσοστά, συμφώνως προς το άρθρο 977 (συρροή γενικών και ειδικών προνομίων), διενεργείται μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τρίτης τάξης του άρθρου 975, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι απαιτήσεις των φορέων κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και προβλέπεται ότι στη διαίρεση του πλειστηριάσματος, κατά το νέο άρθρο 977, ποσοστό 10% διατίθεται για την ικανοποίηση μη προνομιούχων απαιτήσεων, με μείωση, αντιστοίχως, των ποσοστών των ειδικών προνομίων σε 65% (από 66,6%) και των γενικών προνομίων σε 25% (από 33,33%), στην περίπτωση δε που δεν υπάρχουν μη προνομιούχες απαιτήσεις, η διαίρεση του πλειστηριάσματος μεταξύ γενικών και ειδικών προνομίων εξακολουθεί να έχει ως σήμερα (1/3 και 2/3 αντιστοίχως).

- Ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η εμπορική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά τον χρόνο της κατάσχεσης, αντί για αυτή που προκύπτει από τον προσδιορισμό της αξίας του ακινήτου με αντικειμενικά κριτήρια, συμφώνως προς τον ν. 1249/1982, όπως ισχύει.

Το άρθρο 2 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου αποτελείται από είκοσι ένα (21) κεφάλαια και εκατόν τριάντα (130) άρθρα.

Με τις διατάξεις του επιχειρείται η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο της Οδηγίας 2014/59/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15.5.2014, «για τη θέσπιση πλαισίου για την ανάκαμψη και την εξυγίανση πτωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων και για την τροποποίηση

της οδηγίας 82/891/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των οδηγιών 2001/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012».

Προς τον σκοπό αυτό, θεσπίζονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις (εσωτερικά άρθρα 1 – 116), τροποποιούνται οι σχετικές διατάξεις των νόμων 2533/1997, 3867/2010, 3746/2009, 4261/2014 και 3606/2007 (εσωτερικά άρθρα 117 – 121), ιδρύεται, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, Επιτροπή Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης, αναδιρθρώνονται οι υπηρεσίες της και αίρεται ο περιορισμός ως προς το καθεστώς προσλήψεων σε αυτή προκειμένου να επιτελέσει το οριζόμενο, κατά την ως άνω Οδηγία, έργο της (εσωτερικά άρθρα 122 – 128).

Στις τελικές και μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 2 καταργούνται τα άρθρα 139 – 144 του ν. 4261/2014 περί πρόσβασης στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτικής εποπτείας πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων, με τις οποίες ενσωματώθηκαν διατάξεις της Οδηγίας 2013/36/ ΕΕ και οι οποίες αφορούν μέτρα εξυγίανσης πιστωτικών ιδρυμάτων.

Το άρθρο 3 του υπό ψήφιση νομοσχεδίου ορίζει την έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Β. Επισημαίνεται ότι, όπως αναφέρεται στην Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο (σελ. 1), οι προτεινόμενες ρυθμίσεις ταυτίζονται με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου με τίτλο «Τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», που είχε κατατεθεί στη Βουλή των Ελλήνων την 14.11.2014 από τους τότε Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Έως τη λήξη της ΙΕ΄ βουλευτικής περιόδου (βλ. π.δ. 173/2014, ΦΕΚ Α΄ 277/31.12.2014), δεν ολοκληρώθηκε η νομοθετική διαδικασία επί εκείνου του νομοσχεδίου. Έπρεπε, επομένως, να κατατεθεί εκ νέου, προκειμένου να εισαχθεί ενώπιον της Βουλής κατά τη διάρκεια επόμενης βουλευτικής περιόδου (εν προκειμένω, της τρέχουσας Ι-ΣΤ΄ βουλευτικής περιόδου), (βλ. και άρθρο 85 παρ. 8 ΚτΒ: «Η κατάθεση νομοσχεδίου ή πρότασης νόμου ισχύει για όλη τη βουλευτική περίοδο (...)).

Ενημερωτικώς αναφέρεται ότι επί των διατάξεων του εν λόγω νομοσχεδίου, υπό τον τίτλο «Τροποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας έθεσε υπ' όψιν του τότε Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων τις από 28.8.2014 παρατηρήσεις και προτάσεις της.

Τέλος, κατ' αναφοράν προς το εν λόγω νομοσχέδιο υπό τον τίτλο «Τρο-

ποποιήσεις στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας», συνήλθε εν συμβουλίω, την 7.5.2014, η (διοικητική) Ολομέλεια του Αρείου Πάγου, συμφώνως προς το άρθρο 14 του ν. 1756/1988, προκειμένου «τα μέλη της, μετά από διαλογική συζήτηση ν' ανταλλάξουν απόψεις επί του σχεδίου για την τροποποίηση του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας» (βλ. υπ' αριθμ. 11/2014 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου).

Γ. Συμφώνως προς το Προοίμιο της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας, «[η] χρηματοπιστωτική κρίση έδειξε ότι υπάρχει σε επίπεδο Ένωσης σημαντική έλλειψη επαρκών εργαλείων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση μη υγιών ή προβληματικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων («ιδρύματα»). Τα εν λόγω εργαλεία είναι ιδίως απαραίτητα για την πρόληψη της αφερεγγυότητας ή, όταν προκύπτουν περιπτώσεις αφερεγγυότητας, για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων, μέσω της διατήρησης των συστημικά σημαντικών λειτουργιών του σχετικού ιδρύματος. Κατά τη διάρκεια της κρίσης, οι προκλήσεις αυτές αποτέλεσαν σημαντικό παράγοντα που ανάγκασε τα κράτη μέλη να διασώσουν ιδρύματα χρησιμοποιώντας χρήματα των φορολογούμενων. Ένα αξιόπιστο πλαίσιο για την ανάκαμψη και την εξυγίανση αποσκοπεί στην αποτροπή, στο μέτρο του δυνατού, της ανάγκης για χρήση της δράσης αυτής [σκέψη 1]. (...) Επί του παρόντος, δεν υπάρχει σε ενωσιακό επίπεδο εναρμόνιση των διαδικασιών εξυγίανσης των ιδρυμάτων. Ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν στα ιδρύματα τις ίδιες διαδικασίες που εφαρμόζουν και σε άλλες αφερέγγυες επιχειρήσεις, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν προσαρμοστεί στα δεδομένα των ιδρυμάτων. Υπάρχουν πολλές ουσιώδεις και διαδικαστικές διαφορές μεταξύ των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που διέπουν την αφερεγγυότητα των ιδρυμάτων στα κράτη μέλη (...) [σκέψη 4]. Ως εκ τούτου, χρειάζεται ένα καθεστώς που θα παρέχει στις αρχές ένα αξιόπιστο σύνολο εργαλείων για να παρεμβαίνουν αρκετά έγκαιρα και γρήγορα σε ένα μη υγιές ή προβληματικό ίδρυμα, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων χρηματοοικονομικών και οικονομικών λειτουργιών του και παράλληλα να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις της πτώχευσης του ιδρύματος στο οικονομικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα. Το καθεστώς αυτό θα πρέπει να διασφαλίζει ότι οι ζημιές βαρύνουν πρώτα τους μετόχους και μετά τους πιστωτές, αρκεί κανείς πιστωτής να μην βαρύνεται με ζημιές μεγαλύτερες απ' όσες θα αναλάμβανε εάν το ίδρυμα είχε εκκαθαριστεί υπό κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, σύμφωνα με την αρχή περί μη επιδείνωσης της θέσης των πιστωτών, όπως ορίζεται στην παρούσα οδηγία. Νέες εξουσίες θα πρέπει να

επιτρέπουν στις αρχές, για παράδειγμα, να διατηρούν απρόσκοπτη πρόσβαση σε καταθέσεις και πράξεις πληρωμών, να πωλούν βιώσιμα τμήματα του ιδρύματος, κατά περίπτωση, και να κατανέμουν τις ζημίες κατά τρόπο δίκαιο και προβλέψιμο. Οι εν λόγω στόχοι θα πρέπει να συμβάλλουν στην αποτροπή της αποσταθεροποίησης των χρηματοοικονομικών αγορών και στην ελαχιστοποίηση του κόστους για τους φορολογουμένους [σκέψη 5]. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη προβεί σε νομοθετικές αλλαγές που καθιερώνουν μηχανισμούς εξυγίανσης προβληματικών ιδρυμάτων· άλλα έχουν κοινοποιήσει την πρόθεσή τους να καθιερώσουν μηχανισμούς αυτού του είδους, αν δεν προβλεφθούν σε επίπεδο Ένωσης. Η μη ύπαρξη κοινών όρων, εξουσιών και διαδικασιών εξυγίανσης των ιδρυμάτων ενδέχεται να αποτελέσει εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και να παρακωλύσει τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών κατά την αντιμετώπιση διασυννοριακών τραπεζικών ομίλων που πτωχεύουν. Αυτό ισχύει ιδίως όταν οι διαφορετικές προσεγγίσεις συνεπάγονται ότι οι εθνικές αρχές δεν διαθέτουν το ίδιο επίπεδο ελέγχου ή την ίδια ικανότητα εξυγίανσης ιδρυμάτων (...) [σκέψη 9]. (...) Δεδομένου ότι η προστασία των καλυπτόμενων καταθετών είναι ένας από τους πλέον σημαντικούς στόχους της εξυγίανσης, οι καλυπτόμενες καταθέσεις δεν θα πρέπει να υπόκεινται στην εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης με ίδια μέσα. Ωστόσο, το σύστημα εγγύησης των καταθέσεων θα πρέπει να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση της διαδικασίας εξυγίανσης απορροφώντας ζημίες μέχρι του ύψους των καθαρών ζημιών που θα ήταν υποχρεωμένο να αναλάβει αφού αποζημιώσει τους καταθέτες στις κανονικές διαδικασίες αφερεγγυότητας. Με την άσκηση των εξουσιών διάσωσης με ίδια μέσα θα διασφαλίζεται ότι οι καταθέτες θα εξακολουθήσουν να έχουν πρόσβαση στις καταθέσεις τους έως τουλάχιστον το εγγυημένο επίπεδο, πράγμα το οποίο ήταν ο κυριότερος λόγος για την καθιέρωση των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων. Το να μην προβλεφθεί συμμετοχή στα εν λόγω συστήματα σε τέτοιες περιπτώσεις θα αποτελούσε αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των υπολοίπων πιστωτών, οι οποίοι υπόκεινται στην άσκηση των εξουσιών από την αρχή εξυγίανσης [σκέψη 71]. Οι αρχές εξυγίανσης θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εξαιρούν ή να εξαιρούν εν μέρει υποχρεώσεις σε ορισμένες περιπτώσεις, μεταξύ άλλων όταν δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν με ίδια μέσα οι εν λόγω υποχρεώσεις εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, όταν η εξαίρεση είναι απολύτως απαραίτητη και αναλογική προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχεια των κρίσιμων λειτουργιών και των βασικών επιχειρηματικών τομέων, ή όταν η εφαρμογή του εργαλείου διάσωσης

με ίδια μέσα σε υποχρεώσεις θα προκαλούσε καταστροφή αξίας τέτοια ώστε οι ζημιές που επιβαρύνουν τους λοιπούς πιστωτές θα είναι μεγαλύτερες από ό,τι εάν οι εν λόγω υποχρεώσεις εξαιρεθούν από τη διάσωση με ίδια μέσα. Οι αρχές εξυγίανσης θα πρέπει να μπορούν να εξαιρούν ή να εξαιρούν εν μέρει υποχρεώσεις όταν αυτό είναι αναγκαίο για να αποτραπεί η μετάδοση και η χρηματοοικονομική αστάθεια η οποία μπορεί να προκαλέσει σοβαρές διαταραχές στην οικονομία κράτους μέλους. Κατά τη διενέργεια αυτών των αξιολογήσεων, οι αρχές εξυγίανσης θα πρέπει να εξετάζουν τις συνέπειες από την εφαρμογή της διάσωσης με ίδια μέσα σε υποχρεώσεις οι οποίες πηγάζουν από επιλέξιμες καταθέσεις φυσικών προσώπων και πολύ μικρών, μικρών ή μεσαίων επιχειρήσεων πέραν του επιπέδου κάλυψης που παρέχεται βάσει της οδηγίας 2014/49/ΕΕ [σκέψη 72] (...).

Επισημαίνεται, ότι συμφώνως προς την παρ. 1 του άρθρου 6 της Οδηγίας 2014/49/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων, «[τα] κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ποσό για το επίπεδο κάλυψης του συνόλου των καταθέσεων κάθε καταθέτη ορίζεται σε 100.000 EUR σε περίπτωση που οι καταθέσεις καθίστανται μη διαθέσιμες». (Βλ. σχετικώς και άρθρο 9 παρ. 2.α) του ν. 3746/2009 «Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων (ΤΕΚΕ), ενσωμάτωση των Οδηγιών 2005/14/ΕΚ για την υποχρεωτική ασφάλιση οχημάτων και 2005/68/ΕΚ σχετικά με τις αντασφαλίσεις και λοιπές διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4021/2011), όπως ισχύει, συμφώνως προς το οποίο, «Η αποζημίωση για το σύνολο των καλυπτόμενων καταθέσεων του ίδιου καταθέτη σε πιστωτικό ίδρυμα που καλύπτεται από το ΤΕΚΕ ανέρχεται κατ' ανώτατο όριο σε εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ».

Σημειώνεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυστηρότερους κανόνες ή πρόσθετους κανόνες πέραν αυτών που θεσπίζονται στην υπό ενσωμάτωση Οδηγία και στις κατ' εξουσιοδότηση ή στις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτής, υπό τον όρο ότι οι κανόνες αυτοί έχουν γενική ισχύ και δεν αντίκεινται στην εν λόγω Οδηγία και στις κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές πράξεις που εκδόθηκαν δυνάμει αυτής (άρθρο 1 της Οδηγίας).

Τέλος, επισημαίνεται ότι η ισχύς των διατάξεων των προτεινόμενων άρθρων 43 – 55 και της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 56 του παρόντος, τα οποία αφορούν το μέτρο εξυγίανσης μέσω της αναδιάρθρωσης παθητικού και τα μέτρα δημόσιας χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης, κατά την ευχέρεια που παρέχει το άρθρο 130 παρ. 1 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας στον εθνικό νομοθέτη, αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2016.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

A. Επί του άρθρου 1

A.1. Επί του άρθρου πρώτου παρ. 2 (άρθρο 47 ΚΠολΔ)

Συμφώνως προς το εδάφ. α' της εν λόγω διάταξης, όπως προτείνεται να τροποποιηθεί, απόφαση πολυμελούς ή μονομελούς πρωτοδικείου δεν προσβάλλεται με ένδικο μέσο «για το λόγο ότι η υπόθεση ανήκει στην αρμοδιότητα του κατώτερου δικαστηρίου». Αν, συμφώνως προς τη βούληση του έχοντος τη νομοθετική πρωτοβουλία εν προκειμένω, η εν λόγω ρύθμιση καταλαμβάνει και απόφαση πολυμελούς πρωτοδικείου επί υπόθεσης που ανήκει στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων, το οριστικό άρθρο «του» θα ήταν σκόπιμο να απαλειφθεί.

A.2. Επί του άρθρου πρώτου παρ. 2 (άρθρο 118 ΚΠολΔ)

Με την προτεινόμενη διάταξη καθίσταται υποχρεωτική η αναγραφή σε κάθε δικόγραφο που υποβάλλεται σε δικαστήριο ή επιδίδεται σε διάδικο, του αριθμού φορολογικού μητρώου (στο εξής, ΑΦΜ) του υποβάλλοντος ή επιδίδοντος δικόγραφο διαδίκου.

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο, «[σ]κοπός της ρύθμισης αυτής είναι η ακριβής και επαρκής ταυτοποίησή τους [των διαδίκων], ώστε να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η τυπικότητα της διαδικασίας και να διευκολύνεται η πραγμάτωση της αξίωσης του ενάγοντος και γενικότερα η ορθή απονομή της δικαιοσύνης. Ο ΑΦΜ είναι μοναδικός για κάθε φυσικό και νομικό πρόσωπο και δεν αλλάζει και ως εκ τούτου το πρόσωπο αυτό προσδιορίζεται με ασφάλεια (...). Τέλος, (...) οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ. θα μπορούν να προσδιορίζουν με μεγαλύτερη ευκολία τους πλειστηριασμούς, στους οποίους πρέπει να αναγγέλλονται» (σελ. 10).

Ο ΑΦΜ αποτελεί, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 2472/1997, δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου, εφόσον αφορά φυσικό πρόσωπο, συνιστά δε και στοιχείο του λεγόμενου φορολογικού απορρήτου, θεσμού που, μεταξύ άλλων, στοχεύει στην προστασία του συμφέροντος των φορολογουμένων (βλ. και υπ' αριθμ. 1/2011 γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα).

Εν προκειμένω, η υποχρέωση αναγραφής ανεξαιρέτως σε κάθε δικόγραφο – είτε αυτό συνδέεται προς διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης, είτε όχι – του ΑΦΜ του υποβάλλοντος ή επιδίδοντος δικόγραφο διαδίκου δημιουργεί προβληματισμό εν σχέσει προς το αναγκαίο μέτρο και τα κριτήρια συγκροτήσεως – υπό το φως της αρχής της αναλογικότητας – μεταξύ του δημόσιου συμφέροντος, όπως αυτό εξειδικεύεται κατά τα ως άνω στην Αιτιολογική Έκθεση, και της επιταγής για κατοχύρωση του θεμελιώδους δικαιώματος

του ατόμου στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, συμφώνως προς τα οριζόμενα στις διατάξεις υπέρτερης τυπικής ισχύος των άρθρων 9Α του Συντάγματος, 8 της ΕΣΔΑ, 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Σύμβασης 108 (1981) του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των ατόμων από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2068/1992 (ΦΕΚ Α΄ 118) και τέθηκε σε ισχύ ως προς την Ελλάδα την 1.12.1995 με την Ανακοίνωση Υπ. Εξωτερικών Φ.0546/4173 (ΦΕΚ Α΄ 207/1995), καθώς και της Οδηγίας 95/46/ΕΚ.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η δυνατότητα άμεσης πρόσβασης τρίτων προσώπων, και δη αντιδίκων, «σε φορολογικά δεδομένα μπορεί να επηρεάζει αθεμίτως τις συναλλακτικές σχέσεις, διότι θα είναι δυνατό να εξυπηρετούνται σκοποί ξένοι προς εκείνους, για τους οποίους τα δεδομένα αυτά έχουν συλλεγεί από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές (...), ενέχει [δε] και σοβαρούς κινδύνους εγκληματικών ενεργειών (...) σε βάρος μερίδας, τουλάχιστον, των φορολογουμένων», και «ενέχει (...) τον κίνδυνο (...) τα φορολογικά δεδομένα τους να τύχουν επεξεργασίας για σκοπούς, που επηρεάζουν άμεσα την ατομική ελευθερία συμμετοχής τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή της χώρας» (1/2011 γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα).

A.3. Επί του άρθρου πρώτου παρ. 2 (άρθρο 119 παρ. 1 ΚΠολΔ)

Με την προτεινόμενη διάταξη καθίσταται υποχρεωτική η αναγραφή της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υπογράφοντος πληρεξουσίου δικηγόρου στα αναφερόμενα στην εν λόγω διάταξη δικόγραφα.

Εν προκειμένω, δημιουργείται προβληματισμός σχετικώς με το αν εισάγεται, διά της εν λόγω διάταξης, υποχρέωση απάντων των δικηγόρων να αποκτήσουν πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, να δημιουργήσουν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και να τη διατηρούν ενεργή.

A.4. Επί του άρθρου πρώτου παρ. 2 (άρθρα 237 και 238 ΚΠολΔ)

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η μετατροπή, κατά το πρότυπο της διοικητικής δίκης, της διαδικασίας της πολιτικής δίκης. Έτσι, αντί των μαρτύρων, προτείνονται, εφεξής, ως αποδεικτικό μέσο, οι ένορκες βεβαιώσεις, οι οποίες καθίστανται, χάριν της επιτάχυνσης και της οικονομίας της δίκης, σε κυρίαρχο αποδεικτικό μέσο.

α. Εν σχέσει προς την προτεινόμενη διάταξη επισημαίνεται, ακόμη, ότι ει-

σάγονται προθεσμίες (λ.χ. 100 ημέρες για την κατάθεση προτάσεων από την άσκηση της αγωγής, 15 ημέρες για ορισμό δικαστή, 30 ημέρες από τότε για ορισμό συζήτησης, 8 ημέρες για προσθήκη κ.λπ.).

θ. Ειδική μνεία πρέπει να γίνει στη ρύθμιση του εδαφίου α' του άρθρου 237 ΚΠολΔ, όπως προτείνεται να αντικατασταθεί. Συμφώνως προς το περιεχόμενό της, οι διάδικοι οφείλουν να καταθέτουν τις προτάσεις τους και να προσκομίζουν τα αποδεικτικά τους μέσα εντός προθεσμίας εκατό (100) ημερών.

Εν προκειμένω, δημιουργείται προβληματισμός εν σχέσει προς την αρχή της δικονομικής ισότητας των διαδίκων (βλ. και άρθρο 110 παρ. 1 ΚΠολΔ), δεδομένου ότι η εν λόγω προθεσμία εκκινεί από την κατάθεση της αγωγής, και όχι από την επίδοσή της, με αποτέλεσμα, ο εναγόμενος να διαθέτει μόνον εβδομήντα (70) ημέρες για την άσκηση των ως άνω δικονομικών δικαιωμάτων του.

γ. Επισημαίνεται, τέλος, ότι η διάταξη της παραγράφου 6 του άρθρου 237 ΚΠολΔ, όπως προτείνεται να τροποποιηθεί, εγείρει ερωτήματα σχετικά με την καλή λειτουργία του δικονομικού συστήματος. Συγκεκριμένως, ορίζεται, εν προκειμένω, ότι η εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο διατάσσεται, εφόσον κριθεί απολύτως αναγκαία από το δικαστήριο, με διάταξη του αρμόδιου δικαστή για επανάληψη της συζήτησης. Η διάταξη αυτή γνωστοποιείται στους διαδίκους διά της καταχώρισής της στο οικείο βιβλίο του δικαστηρίου, ορίζεται δε ότι «μπορεί» να γνωστοποιείται «με πρωτοβουλία του γραμματέα» διά αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος στους διαδίκους.

Η εν λόγω ρύθμιση υποχρεώνει σε διαρκή και δαπανηρή εγρήγορση τους διαδίκους και τους πληρεξουσίου τους δικηγόρους, προκειμένου να πληροφορηθούν την ορισθείσα δικάσιμο για την εξέταση των μαρτύρων, κατά την οποία η παράστασή τους είναι, ευνοήτως, κρίσιμη για την προάσπιση των δικαιωμάτων και των έννομων συμφερόντων τους. Ιδίως για τις δίκες σε πρωτοδικεία μεγάλων αστικών κέντρων, όπου οι αποστάσεις δεν είναι ευκαταφρόνητες, και δεδομένου ότι η ηλεκτρονική γνωστοποίηση της ως άνω διάταξης είναι δυνητική, και όχι υποχρεωτική ως έδει, η θέσπιση υποχρέωσης διαδίκων και δικηγόρων να μεταβαίνουν καθημερινώς στη γραμματεία του δικαστηρίου κατά τα ως άνω, καθιστά υπερμέτρως δυσχερή την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης σε δίκη.

A.5. Επί του άρθρου πρώτου παρ. 2 (άρθρο 260 ΚΠολΔ)

Με το προτεινόμενο άρθρο ρυθμίζονται, ιδίως, οι συνέπειες της μη κανονικής συμμετοχής όλων των διαδίκων στη δίκη που διεξάγεται κατά την τα-

κτική διαδικασία ενώπιον του ειρηνοδικείου ή του μονομελούς ή του πολυμελούς πρωτοδικείου, και ορίζεται ότι προς τον σκοπό της εκκαθάρισης των πινακίων από τις αδρανείς υποθέσεις, της ταχείας επίλυσης της διαφοράς και της εξυπηρέτησης της ασφάλειας του δικαίου, αν εντός εξήντα ημερών από τη ματαίωση δεν γίνει (από τον επιμελέστερο διάδικο) νέος προσδιορισμός για τη συζήτηση της υπόθεσης, τότε η αγωγή θεωρείται ως μη ασκηθείσα και, ως εκ τούτου, δεν παράγει συνέπειες (δικονομικού δικαίου).

Ερωτάται, κατ' αρχάς, αν η ανωτέρω ρύθμιση περιλαμβάνει και περιπτώσεις κατά τις οποίες η ματαίωση γίνεται λόγω εκκρεμότητας άλλης συναφούς δίκης (όπως, λ.χ., επί μελλοντικών ζημιών που μπορεί να κριθούν πρόωρες, άλλως παραγεγραμμένες). Σε κάθε περίπτωση, πάντως, σημειώνεται ότι η δια της ματαίωσης αδράνεια αγωγής δεν φαίνεται να δημιουργεί προβλήματα στην ταχύτητα απονομής της δικαιοσύνης.

A.6. Επί του άρθρου δεύτερου παρ. 2 (άρθρο 393 παρ. 3 ΚΠολΔ)

Στο προτεινόμενο άρθρο 393 παρ. 3 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι η εξέταση των μαρτύρων μπορεί να γίνεται και με τηλεδιάσκεψη. Για την απρόσκοπτη εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης, θα ήταν σκόπιμο να προβλεφθεί η έκδοση υπουργικής απόφασης, κατ' άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος, εντός σύντομης αποκλειστικής προθεσμίας από την έναρξη ισχύος του νόμου.

A.7. Επί του άρθρου όγδοου παρ. 2 (άρθρο 934 ΚΠολΔ)

Με την υπό ψήφιση διάταξη προτείνεται, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, να περιορισθεί ο αριθμός των ένδικων βοηθημάτων που μπορούν να ασκηθούν κατά τη διενέργεια των πράξεων της αναγκαστικής εκτέλεσης. Για τον σκοπό αυτό προτείνεται όλα τα παράπονα που μπορούν να προβληθούν για πλημμέλειες να ασκούνται μόνο σε δύο χρονικά σημεία:

Το πρώτο στάδιο λαμβάνει χώρα πριν από τον πλειστηριασμό. Στο πλαίσιο αυτού του σταδίου, μπορεί να γίνει επίκληση όλων ανεξαιρέτως των λόγων για τους οποίους αυτή πάσχει, κατά τους διαδίκους. Το δεύτερο στάδιο λαμβάνει χώρα μετά τον πλειστηριασμό.

Ειδικότερα, συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, αμέσως μετά την επίδοση της επιταγής προς εκτέλεση και την επιβολή της κατάσχεσης, θα διενεργούνται σε πολύ σύντομο χρονικό πλαίσιο όλες οι απαιτούμενες γνωστοποιήσεις και κοινοποιήσεις της προδικασίας του πλειστηριασμού, και αυτός θα προσδιορίζεται να διενεργηθεί μέσα σε λίγους μήνες από την ημέρα

της κατάσχεσης. Εφόσον, συνεπώς, όλες οι πράξεις θα ενεργούνται αμέσως μετά την κατάσχεση, ο ενδιαφερόμενος διάδικος θα μπορεί, αλλά και θα πρέπει, να συγκεντρώσει όλα τα παράπονα του κατά της μέχρι τότε διαδικασίας εκτέλεσης σε μία ανακοπή, η οποία θα εκδικάζεται πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Η ανακοπή αυτή θα ασκείται μέσα σε σαράντα πέντε ημέρες από την ημέρα της κατάσχεσης. Με τον τρόπο αυτό, πριν από τον πλειστηριασμό θα έχουν λυθεί, κατά την Αιτιολογική Έκθεση, όλα τα ζητήματα που ενδεχομένως θα έχουν ανακύψει σε αυτό το πρώτο στάδιο, και δεν θα υπάρχει κίνδυνος καθυστερήσεων μέσω της άσκησης πολλών ένδικων βοηθημάτων, τα οποία, μέχρι τώρα, συνοδεύουν την άσκηση των ανακοπών κατά της εκτέλεσης.

Εν προκειμένω, όμως, τίθεται το ερώτημα με ποιον τρόπο θα μπορούν να ληφθούν υπ' όψιν μεταγενέστερες αλλαγές (λ.χ., οψιγενείς ισχυρισμοί, μεταβολή οικονομικών δεδομένων, ελαττώματα διαδικασίας που δημιουργούνται ή εμφανίζονται εκ των υστέρων), δηλαδή, αυτές που λαμβάνουν χώρα μετά τις 45 μέρες από την κατάσχεση μέχρι την ημέρα του πλειστηριασμού, ώστε να μπορούν να αποτελέσουν και αυτές αντικείμενο ανακοπής. Δημιουργείται, συνεπώς, προβληματισμός σχετικά με το πώς θα ικανοποιηθεί το συνταγματικώς προστατευόμενο δικαίωμα παροχής έννομης προστασίας του οφειλέτη και του δανειστή για τα γεγονότα αυτά.

Επισημαίνεται ότι το δεύτερο στάδιο προσβολής της διαδικασίας εκτέλεσης τοποθετείται μετά τη διενέργεια του πλειστηριασμού και θα περιλαμβάνει τη δυνατότητα άσκησης ανακοπής για όλα τα παράπονα για ενδεχόμενες πλημμέλειες οι οποίες εμφιλοχώρησαν από την πράξη του πλειστηριασμού μέχρι την τελευταία πράξη (ως τέτοια λογίζεται η σύνταξη έκθεσης πλειστηριασμού και κατακύρωσης). Έτσι, με την άσκηση μιας δεύτερης – και τελευταίας – ανακοπής θα επιλύονται, κατά την Αιτιολογική Έκθεση, αποτελεσματικώς και σε σύντομο χρόνο όλα τα ζητήματα, τα οποία αφορούν το δεύτερο στάδιο της εκτελεστικής διαδικασίας.

A.8. Επί του άρθρου όγδοου παρ. 2 (άρθρο 953 ΚΠολΔ)

Δεδομένου ότι η φράση «στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης» συνιστά αόριστη νομική έννοια, θα έπρεπε, ενδεχομένως, για λόγους ασφάλειας δικαίου, να καθορισθούν ρητώς τα κριτήρια και οι συνθήκες υπό τις οποίες οι ανάγκες διαβίωσης παρίστανται ως «στοιχειώδεις». Θα έπρεπε, επίσης, να διευκρινισθεί αν οι «στοιχειώδεις ανάγκες διαβίωσης ταυτίζονται με τις ανάγκες «αξιοπρεπούς» διαβίωσης.

A.9. Επί του άρθρου όγδοου παρ. 2 (άρθρο 959 ΚΠολΔ)

Παρατηρείται, κατ' αρχάς, ότι η σύντμηση του χρονικού διαστήματος, κατά το οποίο δεν μπορούν να διενεργηθούν πλειστηριασμοί, δηλαδή από την 1η Αυγούστου έως την 31η Αυγούστου, ενδεχομένως, θα δημιουργήσει προβλήματα, ενόψει της μη έναρξης ακόμη του δικαστικού έτους.

Επίσης, δεδομένου ότι, στην παρ. 6, το αίτημα για αλλαγή του τόπου πλειστηριασμού συζητείται με τη διαδικασία των άρθρων 686 επ. ΚΠολΔ (δηλαδή τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων), και όχι με εκείνη κατά την οποία συζητείται η ανακοπή, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να αντικατασταθεί η λέξη «ανακοπή» από τη λέξη «αίτηση». Τέλος, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία προβλημάτων ερμηνείας για την εξεύρεση της αρμοδιότητας του δικαστηρίου που θα πρέπει να επιληφθεί της αίτησης αλλαγής του τόπου του πλειστηριασμού, θα πρέπει να προστεθούν, μετά τις λέξεις «το αρμόδιο», οι λέξεις «κατ' άρθρο 933 παρ. 1».

A.10. Επί του άρθρου όγδοου παρ. 2 (άρθρο 973 παρ. 2 και 4 ΚΠολΔ)

Κατά την παρ. 2 της προτεινόμενης διάταξης, «Κάθε δανειστής, εφόσον έχει απαίτηση που στηρίζεται σε εκτελεστό τίτλο και κοινοποίησε σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση επιταγή προς εκτέλεση, μπορεί να επισπεύσει τον πλειστηριασμό».

Εξ άλλου, κατά την παρ. 4 εδ. α' του ίδιου άρθρου, «Κάθε δανειστής της παραγράφου 2 μπορεί να ζητήσει από το αρμόδιο κατά το άρθρο 933 δικαστήριο, που δικάζει κατά τη διαδικασία των άρθρων 686 επ., να του επιτρέψει να επισπεύσει αυτός την εκτέλεση, αν ο πλειστηριασμός ματαιώθηκε για δεύτερη φορά χωρίς σοβαρό λόγο, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που από τη στάση του επισπεύδοντος προκύπτει συμπαιγνία ή ολιγωρία».

Ερωτάται, συναφώς, αν ο δανειστής της παρ. 4 καλύπτεται από τη γενική διατύπωση της παρ. 2, η οποία του παρέχει, ανά πάσα στιγμή, το δικαίωμα συνέχισης του πλειστηριασμού. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, να παραλειφθεί η παρ. 4 της προτεινόμενης διάταξης.

A.11. Επί του άρθρου όγδοου παρ. 2 (άρθρο 975 ΚΠολΔ)

Με την κατάταξη των προνομίων γενικότερα επιχειρείται να διασφαλισθεί ο αξιακός χαρακτήρας ορισμένων από αυτά (λ.χ., όταν πρόκειται για απαιτήσεις εργαζομένων, του ΙΚΑ ή του δημοσίου), ο αναπτυξιακός χαρακτήρας του δικαίου των προνομίων (λ.χ., διά της καλής λειτουργίας της εμπράγματης πίστης) και η σύμμετρη ικανοποίηση δανειστών (λ.χ., διά της προστα-

σίας των εγγχειρόγραφων δανειστών). Με την υπό ψήφιση διάταξη προτείνεται η μεταβολή του τρόπου κατάταξης των δανειστών στον πίνακα κατατάξεως.

Με την προτεινόμενη διάταξη, ειδικότερα, αφαιρούνται από την τρίτη τάξη οι απαιτήσεις των δασκάλων, όπως και οι απαιτήσεις από αμοιβές, έξοδα και αποζημιώσεις των δικηγόρων που αμείβονται κατά υπόθεση. Διατηρούνται στην τάξη αυτή μόνο οι αμοιβές και αποζημιώσεις δικηγόρων οι οποίοι αμείβονται με πάγια περιοδική αμοιβή, εφόσον προέκυψαν μέσα στην τελευταία διετία πριν από την ημερομηνία ορισμού του πρώτου πλειστηριασμού.

Επίσης, με την προτεινόμενη διάταξη εισάγονται στην τρίτη τάξη οι απαιτήσεις του Δημοσίου από φόρο προστιθέμενης αξίας και παρακρατούμενους φόρους με τις πάσης φύσεως προσαυξήσεις τους. Σημειώνεται ότι, συμφώνως προς το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 άρθρου 61 του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974), το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 33 Ν.4141/2013, «Κατ' εξαίρεση, για τις ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις του από φόρο προστιθέμενης αξίας, με τις πάσης φύσεως προσαυξήσεις, το Δημόσιο κατατάσσεται στην υπ' αριθ. 2 σειρά του ίδιου άρθρου και πριν από την ικανοποίηση των απαιτήσεων του άρθρου 976 ΚΠολΔ»

A.12. Επί του άρθρου όγδοου παρ. 2 (άρθρο 977 ΚΠολΔ)

Με την προτεινόμενη διάταξη μεταβάλλεται ο τρόπος κατάταξης των δανειστών σε περίπτωση του υπάρχουν δανειστές με γενικό προνόμιο της τρίτης τάξης (εργαζόμενοι, οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης, δημόσιο) και δανειστές με ειδικά προνόμια (ενέχυρο, υποθήκη). Κατά την ισχύουσα διάταξη του άρθρου 975 αρ. 3 ΚΠολΔ, η διαίρεση του πλειστηριάσματος σε ποσοστά, κατά το άρθρο 977 ΚΠολΔ, γίνεται μετά την ικανοποίηση των απαιτήσεων της τρίτης τάξης. Δηλαδή, προηγούνται και κατά πρώτον ικανοποιούνται οι ως άνω δανειστές με το γενικό προνόμιο και, στη συνέχεια, ικανοποιούνται οι δανειστές με το ειδικό προνόμιο.

Με την υπό ψήφιση διάταξη προτείνεται, στην περίπτωση κατά την οποία, εκτός από τις απαιτήσεις του άρθρου 975 ΚΠολΔ (γενικά προνόμια), υπάρχουν και απαιτήσεις του άρθρου 976 ΚΠολΔ (ειδικά προνόμια), καθώς και μη προνομιούχες απαιτήσεις, οι απαιτήσεις του άρθρου 976 ΚΠολΔ (ειδικά προνόμια) να ικανοποιούνται έως το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), οι απαιτήσεις του άρθρου 975 ΚΠολΔ (ειδικά προνόμια) έως το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και οι μη προνομιούχες απαιτήσεις έως το δέκα τοις εκατό (10%) του ποσού του πλειστηριάσματος που πρέπει να διανεμηθεί στους πιστωτές συμμέτρως.

Συνεπώς, δεν θα προηγούνται πλέον οι απαιτήσεις της τρίτης τάξης του άρθρου 975 ΚΠολΔ σε σχέση με τις απαιτήσεις που έχουν ειδικό προνόμιο, αλλά θα περιορίζονται σε ποσοστό 35 %.

A.13. Επί του άρθρου όγδοου παρ. 2 (άρθρο 997 παρ. 5 ΚΠολΔ)

Στην παρ. 5 του άρθρου 997 ορίζεται ότι «Μετά την εγγραφή της αναγκαστικής κατάσχεσης στο βιβλίο κατασχέσεων επιτρέπεται να επιβληθεί και άλλη αναγκαστική κατάσχεση επάνω στο ίδιο ακίνητο από άλλο δανειστή του οφειλέτη. Οι διαφορετικές διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης διενεργούνται ξεχωριστά, χωρίς να επηρεάζει η μια την άλλη. Δεν επιτρέπεται η αναζήτηση των εξόδων της εκτέλεσης που προκατέβαλε εκείνος ο δανειστής, η εκτέλεση του οποίου δεν περατώθηκε».

Επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι, διά της προτεινόμενης ρύθμισης ο οφειλέτης καθίσταται, εφεξής, έκθετος σε πολλαπλές διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης επί του ίδιου ακινήτου.

Εν συνεχεία, ερωτάται, συναφώς, αν οι δανειστές μπορούν να ζητήσουν, δι' αναγγελίας, τα έξοδα εκτέλεσης, σε περίπτωση που επιτευχθεί άλλος πλειστηριασμός, νωρίτερα από τον δικό τους.

Τέλος, δημιουργείται προβληματισμός σε περίπτωση που επισπεύδουν πλειστηριασμό του ίδιου ακινήτου, με διαφορετικές διαδικασίες, περισσότεροι δανειστές και έχει διαταχθεί, σε μία από τις αυτοτελείς διαδικασίες εκτέλεσης, τμηματική πώληση του εκπλειστηριαζόμενου ακινήτου, κατ' άρθρ. 998 παρ. 5 ΚΠολΔ, στις δε λοιπές διαδικασίες, η πώληση ολόκληρου του ακινήτου, και ο πλειστηριασμός λαμβάνει χώρα ενώπιον διαφορετικών συμβολαιογράφων την ίδια ημέρα.

B. Επί του άρθρου 2

B.1.Γενική παρατήρηση

Με το άρθρο 2 του νομοσχεδίου «ενσωματώνεται στη νομοθεσία η Οδηγία 2014/59/ΕΕ για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού νομικού πλαισίου για την ανάκαμψη και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, και την τροποποίηση των Οδηγιών 82/891/ΕΟΚ, 2011/24/ΕΚ, 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2005/56/ΕΚ, 2007/36/ΕΚ, 2011/35/ΕΕ, 2012/30/ΕΕ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθμ. 1093/2010 και (ΕΕ) 648/2012» (Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 26).

Παρατηρείται ότι η βασική διαίρεση του νομοσχεδίου γίνεται σε τρία άρθρα, το δεύτερο εκ των οποίων περιλαμβάνει κεφάλαια διαιρούμενα περαιτέρω σε άρθρα. Δεδομένου ότι από την ως άνω διάρθρωση δύναται να προκληθεί σύγχυση, ιδίως λόγω των εσωτερικών παραπομπών σε άλλα άρθρα,

θα ήταν νομοτεχνικώς ενδεδειγμένο, αντί της βασικής διαίρεσης του νομοσχεδίου σε άρθρα, να υιοθετηθεί αντίστοιχη διαίρεση σε μέρη ή κεφάλαια και να αναριθμηθούν με συνεχή τρόπο εξ αρχής τα φερόμενα ως εσωτερικά άρθρα του άρθρου 1 και των κεφαλαίων του άρθρου 2 του νομοσχεδίου.

Περαιτέρω, στα σημεία στα οποία οι διατάξεις της ενσωματούμενης οδηγίας παραπέμπουν σε άλλες Οδηγίες και η αντίστοιχη διάταξη του νομοσχεδίου παραπέμπει στους νόμους με τους οποίους ενσωματώθηκαν αυτές οι Οδηγίες στο εθνικό δίκαιο, θα ήταν, ενδεχομένως, χρήσιμο να τίθεται, για λόγους σαφήνειας, η σχετική Οδηγία εντός παρενθέσεως.

B.2. Επί του άρθρου 3 παρ. 1 (Κεφ. Α')

Συμφώνως προς την προτεινόμενη διάταξη, Αρχή εξυγίανσης, αρμόδια για την εφαρμογή των μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση των σχετικών εξουσιών για επιχειρήσεις επενδύσεων, για οντότητες οι οποίες αναφέρονται στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του Κεφ. Α' του άρθρου 2 του νομοσχεδίου και έχουν θυγατρική επιχείρηση επενδύσεων ή για υποκαταστήματα επιχειρήσεων επενδύσεων εγκατεστημένων εκτός της ΕΕ, είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Για λόγους πληρότητας, θα ήταν χρήσιμο να γίνει παραπομπή στα άρθρα 122 – 124 που αφορούν τη σύσταση Επιτροπής Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης (ΕΛΜΕ) στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τις αρμοδιότητές της.

B.3. Επί του άρθρου 18 παρ. 8. γ) (Κεφ. Δ')

Στην προτεινόμενη διάταξη γίνεται αναφορά στην περίπτωση 112 του άρθρου 2, ενώ πρόκειται περί της περ. 113 του άρθρου 2.

B.4. Επί του άρθρου 36 παρ. 9 (Κεφ. Ι')

Στην αντίστοιχη διάταξη της Οδηγίας, η οποία ενσωματώνεται δια του τελευταίου εδαφίου της παρούσας διάταξης, γίνεται λόγος για «απόθεμα ασφαλείας για πρόσθετες ζημιές, δεόντως αιτιολογημένο».

B.5. Επί του άρθρου 50 παρ. 1 (Κεφ. Ι')

Στην προτεινόμενη διάταξη, η παραπομπή γίνεται στην παρ. 1 του άρθρου 59 (του Κεφαλαίου ΙΑ' του άρθρου 2 του νομοσχεδίου), ενώ πρόκειται περί της παρ. 2 (βλ. παρ. 3 του άρθρου 59 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας).

B.6. Επί του άρθρου 56 παρ. 6 (Κεφ. Ι')

Στην προτεινόμενη διάταξη, η παραπομπή γίνεται στο άρθρο 107 (του Κε-

φαλαίου ΙΗ΄ του άρθρου 2 του νομοσχεδίου), ενώ πρόκειται περί του άρθρου 111 (βλ. άρθρο 117 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας).

B.7. Επί του άρθρου 62 παρ. 8 (Κεφ. ΙΑ΄)

Στην προτεινόμενη διάταξη, η παραπομπή γίνεται στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 92 (του Κεφ. ΙΣΤ΄ του άρθρου 2 του νομοσχεδίου), ενώ πρόκειται περί των παρ. 3 και 4 του άρθρου 89 (του Κεφ. ΙΕ΄) (βλ. παρ. 3 και 4 του άρθρου 92 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας).

B.8. Επί του άρθρου 64 παρ. 3 (Κεφ. ΙΒ΄)

Με την προτεινόμενη ρύθμιση ορίζεται ότι η αρχή εξυγίανσης μπορεί, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, να προβλέπει αναγκαίες για την εξασφάλιση της συνέχειας ρυθμίσεις προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα της ενέργειας εξυγίανσης. Δεδομένου ότι η συνέχιση των ρυθμίσεων εξειδικεύεται από το αντίστοιχο άρθρο 64 παρ. 3 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας, θα ήταν, ενδεχομένως, χρήσιμο, για λόγους εφαρμογής της διάταξης, να συμπληρωθεί το κείμενό της αντιστοίχως.

B.9. Επί του άρθρου 71 παρ. 2 περ. γ) και 5 περ. 6) (Κεφ. ΙΒ΄)

Στην περ. γ) της παρ. 2, για λόγους συντακτικής ορθότητας, πρέπει να απαλειφθεί η λέξη «εφόσον» στις υποπερ. αα) και ββ).

Στην περ. β) της παρ. 5 η παραπομπή γίνεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 43 (του Κεφ. Ι του άρθρου 2 του νομοσχεδίου), ενώ πρόκειται περί της παρ. 2.

B.10. Επί του άρθρου 73 (Κεφ. ΙΓ΄)

Σημειώνεται ότι στο αντίστοιχο κείμενο της Οδηγίας τίθεται ως χρονικό σημείο για τον υπολογισμό των αναφερόμενων απαιτήσεων η «στιγμή κατά την οποία ελήφθη η απόφαση που αναφέρεται στο άρθρο 82».

B.11. Επί του άρθρου 79 παρ. 1 περ. 6) (Κεφ. ΙΓ΄)

Θα ήταν σκόπιμο να αναδιατυπωθεί η φράση «που συνιστούν ή αποτελούν μέρος [μιας συμφωνίας δομημένης χρηματοδότησης]», καθώς τα ρήματα εννοιολογικώς ταυτίζονται (πρβλ. διατύπωση στην αντίστοιχη περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 79 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας).

B.12. Επί του άρθρου 82 παρ. 1 και 2 (Κεφ. ΙΔ΄)

Όσον αφορά την παρ. 1, σημειώνεται ότι, κατά την ενσωματούμενη Οδηγία, η αρχή εξυγίανσης αποφασίζει τη λήψη μέτρων εξυγίανσης και με δική

της πρωτοβουλία, εκτός από την κοινοποίηση κατά την παρ. 3 του άρθρου 81 (βλ. παρ. 1 του άρθρου 82 της Οδηγίας).

Στην παρ. 2 περ. ια) σημειώνεται ότι η παραπομπή αφορά την περ. β του άρθρου 1 του ν. 2789/2000 (βλ. άρθρο 2 περ. β) της Οδηγίας 98/26/ΕΚ).

B.13. Επί του άρθρου 86 παρ. 3 (Κεφ. ΙΕ΄)

Στην προτεινόμενη διάταξη δεν έχει αναγραφεί το αναφερόμενο άρθρο του ν. 4261/2014.

B.14. Επί του άρθρου 87 παρ. 2 (Κεφ. ΙΕ΄)

Στην προτεινόμενη διάταξη γίνεται παραπομπή στις περ. β) έως και θ) του β΄ εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 88, ενώ πρόκειται περί του άρθρου 85 (βλ. παρ. 1 του άρθρου 88 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας).

B.15. Επί του άρθρου 88 παρ. 9 (Κεφ. ΙΕ΄)

Σημειώνεται ότι η κοινή απόφαση για την οποία γίνεται λόγος στη διάταξη αναφέρεται στις παρ. 8 (αντί της «παρούσας»), 6 (αντί της 5) και 7 (αντί της 6) του άρθρου (βλ. παρ. 10 του άρθρου 91 της υπό ενσωμάτωση Οδηγίας).

B.16. Επί του άρθρου 89 παρ. 3 (Κεφ. ΙΕ΄)

Πρέπει να διαγραφεί το τελικό «ς» από την αντωνυμία «αυτός», δεδομένου ότι αναφέρεται στο πρόγραμμα εξυγίανσης ομίλου.

B.17. Επί του άρθρου 119 (Κεφ. ΙΘ΄)

Ακριβέστερο θα ήταν να γίνεται λόγος για προσθήκη τέταρτου (και όχι δ) εδαφίου στην παρ. 1, καθώς και τέταρτου και πέμπτου [και όχι δ) και ε)] εδαφίων στην παρ. 8 του άρθρου 23 του ν. 3746/2009.

B.18. Επί του άρθρου 123 παρ. 1 περ. γ) (Κεφ. Κ΄)

Οι διοικητικές κυρώσεις αναφέρονται στο άρθρο 105 (του Κεφ. ΙΗ΄ του άρθρου 2 του νομοσχεδίου), και όχι στο άρθρο 110.

B.19. Επί του άρθρου 128 (Κεφ. Κ΄)

Για λόγους συντακτικής ορθότητας, πρέπει η φράση «και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς» να αντικατασταθεί από τη φράση «και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς».

B.20. Επί του άρθρου 139 παρ. 1 (Κεφ. ΚΑ΄)

Με την προτεινόμενη ρύθμιση καταργούνται τα άρθρα 139 έως και 144

του ν. 4261/2014 και ορίζεται ότι «οποιαδήποτε αναφορά σε αυτά νοείται στο εξής ως αναφορά στις αντίστοιχες κατά περιεχόμενο διατάξεις του παρόντος νόμου». Για λόγους εφαρμογής των διατάξεων, και λαμβανομένου υπόψη και του ότι πρόκειται περί διατάξεων Οδηγιών, θα ήταν σκόπιμο να προσδιορισθούν οι διατάξεις του παρόντος που αντικαθιστούν τις καταργούμενες.

Αθήνα, 22 Ιουλίου 2015

Οι εισηγητές
Δημήτρης Κανελλόπουλος
Προϊστάμενος του Τμήματος Διεθνών και Αμυντικών Μελετών
Δημήτρης Βασιλείου
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
Μελετών Οικονομίας, Περιβάλλοντος και Τεχνολογίας
Κώστας Παπαδημητρίου
Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
(Για τις παρατηρήσεις επί των άρθρων 934, 975 και 977)

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών